

Németbánya Község Önkormányzatának Képviselőtestületének 11/2009.(X.27) rendelete

a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssel, valamint katasztrófhelyzet kialakulásakor elrendelhető rendszabályok bevezetéséről

Németbánya Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a helyi önkormányzatokról szóló többször módosított 1990. évi LXV. törvény 16.§.(1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az Alkotmányból és a település alapvető életfeltételei fenntartásának kötelezettségéből eredő feladatok teljesítése érdekében, valamint az élet és vagyónbiztonságot, a természetes és épített környezetet veszélyeztető természeti és civilizációs katasztrófák megelőzés és károsító hatásai elleni védekezés egységes irányítási rendszerének kialakítása és működtetése, továbbá a veszélyhelyzetben, illetve a katasztrófa sújtotta területeken alkalmazható szabályok bevezetése céljából a következő rendeletet alkotja:

1. Fejezet

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

Általános szabályok

1.§ (1) A katasztrófák megelőzése és az ellenük való védekezés (katasztrófavédelem) mind nemzeti, mind település fenntartási ügy.

(2) Minden állampolgárnak és minden németbányai lakosnak, ingatlanulajdonosnak és társadalmi szervezetnek, egyéni és társas vállalkozásnak joga van arra, hogy megismerje a környezetében lévő katasztrófaveszélyt, elsajátítsa az irányadó védekezési szabályokat, továbbá joga és kötelessége, hogy közreműködjön a katasztrófavédelemben.

2.§ (1) A védekezést és a következmények felszámolását az erre a célra létrehozott szervek és a különböző védekezési rendszerek működésének összehangolásával, valamint a polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény alapján létrehozott polgári védelmi szervezetek (lásd: 1999. évi LXXIV. törvény . fejezet 2.§ (1) bekezdésében felsorolt – a katasztrófavédelemben részt vevők) bevonásával illetve közreműködésével kell biztosítani.

(2) A katasztrófavédelemben részt vevők feladataikat e rendelet alapján illetőleg a polgári védelmi kötelezettség keretében látják el.

Értelmező rendelkezések

3.§ E rendelet alkalmazásában:

a) *Belső védelmi terv* : a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kialakulásának megelőzését, a balesetek elhárítását, következményeinek mérséklését szolgáló intézkedések megtételét, az értesítési, riasztási, felkészítési feladatok veszélyes ipari üzemben, veszélyes létesítményen belüli végrehajtásának rendjét, feltételeit szabályozó üzemeltetői okmány.

b) *Biztonsági elemzés* : az üzemeltető által készített dokumentum, amely tartalmazza a veszélyes ipari üzem üzemeltetőjének a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére vonatkozó általános célkitűzéseit. (Németbánya területén nincs veszélyes ipari üzem)

- c) *Katasztrófa* : a szükséghelyzet vagy a veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetőleg a minősített helyzetek kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet (természeti, biológiai, tűz, árvíz, civilizációs, pénzügyi), amely az emberek életét, egészségét, anyagi értékeit, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit és különleges intézkedések bevezetését, Németbánya Község Önkormányzata és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését, illetve különleges segítség igénybevételét igényli.
- d) *Katasztrófahelyzet* : olyan mértékű katasztrófaveszély, illetőleg bekövetkezett katasztrófa, amikor az arra felhatalmazott állami vagy önkormányzati szerv vezetője (polgármester) a katasztrófa veszélyének bekövetkezésének tényét megállapította és a szükséges intézkedéseket elrendelte.
- e) *Katasztrófavédelmi terv* : a katasztrófa veszélye, illetve a katasztrófa esetére a mentésre, valamint a károk enyhítésére vonatkozó rendszabályok bevezetésére és a katasztrófavédelemben részt vevők feladataira vonatkozó terv.
- f) *Katasztrófa sújtotta terület* : az a terület, ahol a katasztrófa károsító hatása érvényesül és ezt a helyi védelmi bizottság vezetője (polgármester) kinyilvánítja.
- g) *Katasztrófavédelem* : a különböző katasztrófák elleni védekezésben azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatási, riasztási, adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összessége, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, közvetlen veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, a károsító hatásuk csökkentését, a lakosság élet- és anyagi javainak védelmét, a katasztrófa sújtotta területen (településen) az alapvető életfeltételek biztosítását, valamint a mentés végrehajtását, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.
- h) *Katasztrófaveszély* : olyan folyamat vagy állapot, amely közvetlenül és súlyosan veszélyezteti az emberi egészséget, környezetet, az élet- és vagyonbiztonságot, az alapvető életfeltételek biztosítását és fenntartását, ha okszerűen lehet számolni a katasztrófa bekövetkezésének valószínűségével. (pld: természeti, biológiai, tűz, árvíz, civilizációs, pénzügyi)
- i) *Katasztrófaveszélyes tevékenység* : olyan emberi, állami cselekvés vagy mulasztás, amely katasztrófát vagy annak közvetlen veszélyét idézheti elő.
- j) *Kockázat* : Németbánya község közigazgatási határain belül adott időtartamon belül, meghatározott körülmények között jelentkező egészség-, környezetkárosító-, az alapvető életfeltételek biztosítását megszüntető hatás valószínűsége.
- k) *Külső védelmi terv* : a veszélyes létesítmény környezetében élő lakosság mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében és az alapvető életfeltételek biztosításának fenntartása érdekében a végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a szükséges pénzügyi források előteremtése érdekében új adójogszabályok életbeléptetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó terv.
- l) *Megelőzés* : minden olyan tevékenység vagy rendszabály alkalmazása, amely a katasztrófát előidéző okokat megszünteti vagy minimálisra csökkenti, a károsító hatás valószínűségét a lehető legkisebbre korlátozza.

- m) *Védendő adat* : az üzemeltető által meghatározott üzleti titok, az önkormányzat által meghatározott szolgálati titok, illetve az üzem (önkormányzat) külső támadás elleni biztonságára vonatkozó lényeges adat.
- n) *Súlyos káresemény* : az emberek életét, egészségét és környezetét, anyagi értékeit súlyosan veszélyeztető vagy károsító olyan esemény, amelynek következményei az erre szervezett erővel elháríthatók, felszámolhatók és nem igénylik a katasztrófa esetére vonatkozó különleges intézkedések bevezetését.
- o) *Veszélyes tevékenység* : olyan ipari, biológiai, mezőgazdasági, kémiai eljárások felhasználásával, valamint olyan közgazdasági, pénzügyi folyamatok, megszorítások alkalmazásával végzett tevékenység, amely ellenőrizhetetlenné válása esetén tömeges méretekben veszélyezteti, illetve károsítja az emberi egészséget, a környezetet, az élet- és vagyónbiztonságot és az alapvető életfeltételek biztosítását.
- p) *Veszélyhelyzet* : a Ptv. 2.§-ának (2) bekezdésében meghatározott helyzet, valamint a település alapvető életfeltételeinek biztosítását megakadályozó helyzet.
- q) *Pánik* : a pánikállapot hirtelen támadó félelem, rémület, amely váratlan, ijesztő környezeti hatások, pénzügyi válság, politikai válság és az alapvető életfeltételeket veszélyeztető események következtében jön létre és működésképtelenséget idéz elő a lelki folyamatok összehangoltságában.
- r) *Belső válság* : amikor a vezetés nem tudja kellő időben érzékelni és helyesen értékelni a környezetében bekövetkezett (végbemenő) változások azon kulcsfontosságú elemeit, amelyek leginkább akadályozzák céljai elérésében.
- s) *Külső válság* : amely nem függ össze a település (Németbánya) saját életével, e alaprendeltetése szerint kötelessége foglalkozni annak kezelésével, illetve elhárításával.

A rendelet alkalmazási köre

4.§ (1) E rendeletet kell alkalmazni a katasztrófa helyzetben, illetve a katasztrófa megelőzése érdekében Németbánya község közigazgatási területén végzett katasztrófaveszélyes tevékenységre, továbbá a Magyar Köztársaság területén végzett katasztrófaveszélyes tevékenységre, amennyiben annak közvetlen katasztrófa károsító hatása kihat a településre.

- (2) E rendelet alkalmazásakor (katasztrófa helyzetben) a rendelet hatálya (köre) a *külső védelmi terv* életbelépésekor bármely szakhatóság, közhivatal, közintézmény a továbbiakban mint a katasztrófavédelemben részt vevők körére kiterjed. (Pld: polgári védelmi szervezetek, hivatásos katasztrófavédelmi szervek, hivatásos önkormányzati tűzoltóság, gazdálkodó szervezetek, a Magyar Honvédség, rendvédelmi szervek, az állampolgárok, állami meteorológiai szolgálat, állami mentőszolgálat, egészségügyi államigazgatási szerv (ÁNTSZ), APEH, Államkincstár, pénzintézetek, az önkéntesen részt vevő társadalmi szervezetek, civil és az erre a célra létrehozott köztisztviselők, továbbá a nem természeti katasztrófák esetén annak okozója és előidézője, az állami szervek, más települési önkormányzatok, a katasztrófavédelem területén szerződéses partnerek (Magyarok Szövetsége).

II. Fejezet

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉS IRÁNYÍTÁSA

A helyi védelmi bizottság feladatai

5.§ (1) A helyi védelmi bizottság az illetékességi területén összehangolja a Hvt. 66.§-ának (1) bekezdésében meghatározott szervek katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatainak ellátását és az arra való felkészülést.

(2) A felkészülés és a megelőzés helyi szintű összehangolásával kapcsolatos feladatokat a helyi védelmi bizottság a megyei katasztrófavédelmi szerv közreműködésével látja el.

A polgármester feladatai

6.§ A polgármester az illetékességi területén irányítja és szervezi a felkészülés és a védekezés feladatait. Ennek keretében:

- a) felelős a települési katasztrófa elhárítási- védelmi tervek elkészítéséért, valamint a helyi lehetőségek figyelembe vételével a védekezés feltételeinek a biztosításáért,
- b) irányítja a védekezésre való felkészülést,
- c) bejelenti a katasztrófaveszély tényét,
- d) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a katasztrófavédelem érdekében határozattal polgári védelmi szolgálatra kötelezi, illetőleg a területi, települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe kiképzésre és gyakorlatra osztja be,
- e) gondoskodik az illetékességi területén élő vagy tartózkodó személyek részére, a katasztrófaveszélyekről szóló, a magatartási szabályokat is tartalmazó tájékoztatásról,
- f) kérelmezheti a Kormánytól, külön jogszabály alapján, települése katasztrófa sújtotta területté történő nyilvánítását,
- g) elrendelheti a *külső védelmi terv* életbe léptetését.

7.§ (1) A polgármester a településen a védekezés során:

- a) irányítja a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenységet,
- b) halasztást nem tűrő esetben átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges intézkedéseket, és erről haladéktalanul értesíti a megyei védelmi bizottság elnökét,
- c) szervezi és irányítja a lakosság védelmét, kitelepítését, kimenekítését, illetőleg befogadását és visszatelepítését,
- d) szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartásához szükséges anyagi javakkal történő ellátását, életbe lépteti az ehhez szükséges intézkedéseket,
- e) elrendeli a megyei közgyűlés elnökének a rendelkezése alapján – vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával – polgári védelmi szervezetek alkalmazását,
- f) együttműködik más települések polgármestereivel, a védekezésbe bevont más szervezetekkel (Magyarok Szövetsége) a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásában,

(2)A helyi védelmi bizottság elnöke katasztrófavédelmi szakmai feladatait a § (1) bekezdésben rögzített rendvédelmi szervek közreműködésével látja el.

Egyéb szervezeti rendelkezések

8.§ (1) A polgármester a polgári védelmi kötelezettség teljesítése, a polgári védelmi feladatok tervezése és végrehajtása érdekében az adattal rendelkező szervtől vagy hatóságtól a munkavállalóról a Ptv. 33.§-ának (2) bekezdésében meghatározott személyes adatát, a foglalkozására, illetőleg a szakképzettségére vonatkozó adatot, illetőleg egyéb, a szerv vagy hatóság technikai eszközeire vonatkozó adatot kérhet.

(2) Az adatszolgáltatást az adattal rendelkező szerv 15 napon belül köteles teljesíteni.

9.§ (1) A megyei védelmi bizottság elnöke és a polgármester a polgári védelmi feladatoknak e rendeletben meghatározott irányítása és végrehajtása során a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXXV. törvény 7.§-ának (2) bekezdésében biztosított államigazgatási jogkörben jár el.

(2) A megyei védelmi bizottság elnöke, a polgármester a polgári védelmi feladatait a megyei közgyűlés hivatalának, a polgármesteri hivatal vagy körjegyzőség, a védelmi bizottság munkacsoportjai és az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szervezetnek a közreműködésével látja el.

(3) A polgári védelmi feladatok ellátása érdekében a köztisztviselő, a közalkalmazott túlmunkára kötelezhető.

10.§ (1) Az önként jelentkező társadalmi és karitatív szervezetek segítséget nyújtanak, együttműködnek, ha erre vonatkozó hajlandóságukat kinyilvánítják. (pld: Magyarok Szövetsége)

(2) Az önkéntesen segítséget nyújtó személyeknek, társadalmi és karitatív szervezetek tagjainak a védekezésbe történő beosztását a polgármester határozattal rendeli el.

Általános jelzési és közreműködési kötelezettség

11.§ (1) Aki a katasztrófát a 3.§ c) pontja vagy annak veszélyét a 3.§ h) pontja szerint észleli vagy arról tudomást szerez, haladéktalanul köteles bejelenteni azt a katasztrófavédelem hivatalos szerveinek, illetve az önkormányzati tűzoltóságnak (Pápa) és a polgármesternek, a körjegyzőségnek.

(2) A természetes személyek és szervezetek a védekezés közvetlen irányításáért az 1999.évi LXXIV. törvény 18.§-ában meghatározott felelős vezető felszólítására kötelesek a védekezést elősegíteni:

- a) adat és egyéb információk közlésével,
- b) közvetlen részvétellel,
- c) a védekezés céljára alkalmas ingó és ingatlan dolog rendelkezésre bocsátásával, igénybevitelének tűrésével.

(3) A (2) bekezdésben foglalt kötelezettségek teljesítése csak akkor tagadható meg, ha a kötelezettség teljesítésével a felszólított önmaga vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét közvetlen és súlyos veszélynek tenné ki.

III. Fejezet

12.§ Veszélyes ipari üzemre, veszélyes létesítményre vonatkozó hatósági engedélyeket, építési engedélyeket, használatbavételi engedélyeket és tevékenységet az 1999.évi LXXIV. törvény IV. fejezet rendelkezései szabályozzák.

IV. Fejezet

A VÉDEKEZÉS KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉS ÉS FEDEZETE

13.§ Természeti, biológiai, kémiai, tűz, árvíz katasztrófa esetén:

- a) A védekezés során a személyes közreműködés, a dolog, illetve szolgáltatás rendelkezésre bocsátása vagy igénybevétele következtében keletkezett és biztosítás alapján meg nem térülő kárért a katasztrófavédelemben bevont, illetve önkéntesen közreműködött kártalanítani kell és részére az ezzel összefüggésben felmerült költségeit meg kell téríteni. A kártalanítás és költségtérítés kötelezettsége az államot terheli, amely az üzemeltetőtől, illetve a tulajdonostól megtérítést követelhet.
- b) Ha a védekezésben részt vevőt az egészséget károsító vagy halálos baleset érte, az üzemi balesetre, foglalkozási betegségre vonatkozó társadalombiztosítási szabályok alapján meg nem térülő károkat és költségeket az állam téríti meg (lásd: 1999.évi LXXIV. törvény V. fejezet 45.§)
- c) A védekezésben a polgári védelmi kötelezettség alapján közreműködők jog- és érdeksérelmének orvoslására, társadalombiztosítására a Htv.-nek a honvédelmi kötelezettséget teljesítők társadalombiztosítási és baleseti ellátására vonatkozó szabályait kell alkalmazni (Hvt. 164-190.§)

14.§ Civilizációs, pénzügyi válságból eredő az alapszolgáltatásokat megszüntető katasztrófák esetén:

- a) A védekezés az elrendelt *külső védelmi terv* alapján történik és az abban foglalt *megelőzési-, megtartási-, és helyreállítási intézkedések* foganatosításával.
- b) Amennyiben a bekövetkezett pénzügyi válság vagy a központi költségvetésből származó és az államot terhelő térítési kötelezettség nem teljesül (fizetéseképtelenség, indokolatlan forrásmegvonás), akkor a védekezés költségei teljes mértékben a helyi önkormányzatot terhelik.
- c) A védekezés (*megelőzési-, megtartási-, helyreállítási intézkedések*) költségeinek biztosítására a polgármester (helyi védelmi bizottság elnöke) saját hatáskörben határozattal lépteti életbe a külső védelmi terv szankcióit, így biztosítva a szükséges anyagi forrásokat. Az alapvető életfeltételek helyreállításának költségeit ebből a saját bevételi előirányzathból fedezik, a felmerült személyes közreműködés, dolog, szolgáltatás, helyreállítási és fenntartási költségek alapján.

A katasztrófavédelem anyagi fedezetének biztosítása

A katasztrófavédelem során megkülönböztetünk felkészülési, megelőzési, védekezési, helyreállítási, kárenyhítési költségeket.

15.§ A helyi szintű felkészülés költségeit a települési önkormányzat az éves költségvetésében betervezve biztosítja.

16.§ Az állami szervek, védelmi bizottságok valamint a katasztrófavédelemre kijelölt szervezetek felkészülésének, katasztrófa elleni védekezésének költségeit az állam viseli. (lásd: 1999.évi LXXIV. törvény V. fejezet 46.§)

17.§ Abban az esetben, ha a kialakult társadalmi-pénzügyi okokból várt vagy bekövetkezett a helyi alapellátást veszélyeztető katasztrófa ún. külső válságból következik be, és a központi költségvetés nem tudja biztosítani a szükséges megtartási és helyreállítási intézkedések anyagi fedezetét, akkor a *külső védelmi terv* életbe lépésével az önkormányzat saját hatáskörben rendelkezik a források előteremtéséről:

- a) az önkormányzat bevételei átcsoportosításával,
- b) a központi adónemek helyi beszedésével,
- c) új adójogszabályok életbeléptetésével,
- d) a *külső védelmi terv* bevételi előirányzataival.

V. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

18. § Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba. A kihirdetésről a körjegyző gondoskodik.

Németbánya, 2009. október 27.

Nagy Gábor
polgármester

Bárány Péter
körjegyző

Kihirdetve: Németbánya, 2009. október 28.

Bárány Péter
körjegyző